

Ty kdo jsi podroben tajemství lidské přirozenosti, jsi si vědom toho, že Kristus otvírá v každém člověku cestu naděje? S tebou překračuje i vnitřní protiklady, strach a radost, pochyby a důvěru, revolty a odpuštění.

Rezignovat před protiklady? Ne rezignace, ale dát Mu tvoji důvěru. V lidské přirozenosti Vzkříšený nikdy neodmítá tajemství přítomnosti, nebo i štěstí. Ne rezignací, ale jakési vpuštění dovnitř, vydat se Duchu svatému, živému Kristu.

Vzádej se sám sebe. On, Vzkříšený, do tebe vložil svou důvěru. Nabízí to uzdravení trhlín, které v Evangeliu nese jméno usmíření. Ano, odpočiň v pokoji v Bohu samém. Pokud ne, jak objevovat den po dni to, co On před tebe staví?

Kristus čeká jen na tvoji volbu, volbu podstatného stále znovu obnovovanou, uprostřed tvé činnosti. Volbu! Nikdo ji nemůže udělat za tebe. Vstoupíš na tuto cestu, kde kráčeje v blízkosti bezvýhledných situací zahlédneš a pocítíš tvořivou naději?

Chceš zvolit mír a odpuštění?

Mír, začíná v tobě samém, a také tam, kde se nacházíš.

V tobě samém? V tom oceánu, který se skrývá v každém, je kdesi uvnitř člověka očekávání nikdy nepřerušené. Pochází od Boha. I v tom, kdo nevěří je implicitně přítomno toto očekávání. Pro věřícího je to naděje v to, co oko nespatrilo. Pro křesťana je to rovněž kontemplativní očekávání Krista Ježíše, který miluje, modlí se, usmíruje se v nás². V tomto očekávání Krista Ježíše, který miluje, modlí se, usmíruje se v nás se tomu, kdo naslouchá Bohu, ve dne jako v noci dostává odpovědi: mír³.

Tam, kde se nacházíš? Ať bydlíš sám, nebo s několika dalšími, stane se tvůj příbytek nebo tvoje jediná místnost místem uvítání míru, jako "dům v Nazaretě"⁴?

Každému svěřuje Bůh jednoho nebo více lidí. Všichni, více či méně, mají podíl na pastoračním daru naslouchat v tom druhém tomu, čím trpí⁵. Naslouchat ne proto, abys dával rady nebo se vyjadřoval kategorickým "je třeba". Naslouchat proto, aby se ~~tvá~~ uvolnil prostor, uvolnila cesta pro Krista. Naslouchat tomu, "co je pod srdcem" toho druhého, až pocítí vyvěrající naději: Je v něm, i pod srdcem bytosti tvrdošíjně, roztráštěné... Umět naslouchat přináší s sebou až mystické vidění lidské bytosti. Té bytosti, která může zežívat

křehkost i záření, propast i plnost.

Není míru bez odpuštění. Živý⁶, Vzkříšený, tak často zapomínaný, dává všechno, dává svou důvěru a své odpuštění. Zaplaven jeho odpuštěním, hle, jsi lehounký jako dítě. A nyní zase ty dáváš odpuštění zdarma, ne proto, abys změnil druhého. Odpouštět, to znamená dojít až tak daleko, že nepotřebuješ vědět, co ten druhý udělá s tvým odpuštěním⁷.

Budeš jedním z těch, kteří dávají zrodit se důvěře a sdílení mezi lidmi?

Tvůj příbytek nebo tvá jediná místnost, jako "dům v Nazaretě" zcela přizpůsoben v jednoduché kráse pro přijímání, pro vycházení vstříc druhému člověku. Zvat a snažit se porozumět těm, kdo mají ty nehprotichádnější názory. Vytvářet důvěru mezi lidmi ve vzájemné pohostinnosti mezi různými rasami. V tomto období, kdy se tolik příbytků uzavírá, kdyby se každý otevřel lidem jiného původu, rasová otázka by byla prakticky vyřešena, zatímco neuspělo od prvopokátka tolik pokusů.

Tvůj příbytek, vždy spojený s místním společenstvím⁸, místo hledání společně s ostatními, místo nacházení, jak podporovat práva člověka a jak nalézat kolem sebe znamení naděje, sdílet je a slavit je. Bez toho zmizí lidská naděje, naděje Boží.

Život v obcování s Bohem není individuální výkon. Neuskuteční se ve snech zavěšených mezi zemí a nebe. Žiješ ho uprostřed konkrétních situací, dalek toho, abys zapoměl na druhého. Objevuješ protiklady lidských situací v současných společnostech s jejich dominantami: uchvácením možnostmi moci, úspěchem dosaženým všemi prostředky. Jestliže některá řešení jsou na pohled brilantní, ve skutečnosti činí naši civilizaci drsnou a surovou. Její vlastní síla vytváří v lidech strach.

Se všemi mladými po celé zemi čekáš, že padnou hranice mezi lidmi. Jaký svátek, když jedni jdou k druhým! Nepoznejí-li se, jak se zrodí důvěra a sdílení mezi lidmi, jak se uzdraví trhliny, jak se usmíří, jak se připojíme ke Vzkříšenému na jeho pouti Ukřižovaného lidstvem. Až do konce časů on doprovází toho, kdo prochází zkouškou.

Spolu s těmito mladými odmítáš podporovat posvátné egoizmy, ať už jsou to egoizmy jednoho kontinentu, jednoho národa, jedné rasy, jedné generace. Přeješ si, aby vznikla stejná důvěra vůči každému

člověku ne zemi, ne pouze vůči některým. Pro rozdělení materiálních statků mezi severem a jihem, pro opravení trhlin mezi východem a západem víš, že je naléhavá potřeba opravdovosti a přímosti srdce: kdo, politik či člověk apolitický, by mohl vyzývat k míru a neuskutečňovat ho sám v sobě? "Učiň svoje srdce přímé a odvážné"⁹.

Budeš mezi těmi, kdo po celé zemi hledají v Bohu vytrvalost a nasazují všechny své vnitřní a duchovní zdroje, aby anticipovali důvěru mezi lidmi, mír, usmíření, ne na povrchu, ale v hloubce¹⁰?

Jsi připraven uskutečnit bez odkladu podobenství usmíření?

Tvůj příbytek, tvoje jediná místnost, bude "domem Zacheovým"¹¹, domem odpuštění, podobenstvím usmíření? Odpuštění, nejneuvěřitelnější, nejvelkorysejší ze skutečností Ewangelia, zázrak, jemuž není rovno. Jak je možné, že i někteří křesťané sahají až ke zbrani tak málo evangelní jako je obviňování či dokonce podezřívání? To zabíjí naději. Bůh nepřichází, aby mučil lidské svědomí. Nechce, abychom byli opiti vinou, ale naplnění odpuštěním. Tam se dotýkáš nekonečnosti Boha.

Spolu s tebou se mnozí ptají: proč existuje tato nedůslednost mezi křesťany? Jak mohou mluvit o odpuštění a zástávat proti sobě, oddělení, a to nejen starými, ale i zcela novými hroznými rozděleními. To nezůstává bez důsledků pro světový mír¹².

V době, kdy kolem tebe tolik mladých lidí nedokáže překonat pochybnosti a opouští kostely, nedůslednost, kterou je rozdělení mezi křesťany připojuje další břemeno. Již celá staletí otrásají rozdělení Evropou a celým světem, paralyzují tvořivé síly¹³. Chceš udělat všechno pro to, aby ti mladí, kteří vytrvávají v tomto obcování všech obcování, které je Tělem Kristovým, jeho Církví, lidem kontempřatovním, aby tito mladí lidé nebyli uvězněni v konfliktech mezi křesťany.

Na tobě je, abys tu předpřipravoval usmíření bez odkladu¹⁴. Předpřipravovat, to je výraz naděje. Znamená to žít již teď, bez odkladu to, v co doufáš. Až do konce tvých dnů nic jiného nemůže učinit tvé srdce více pozorným a mladým.

Vzájemné usmíření mezi křesťany, ne proto, aby byli silnější proti komukoliv, ale proto, aby byli kvasem usmíření a důvěry pro věřící i nevěřící. Křesťané by se uzavřeli sami do sebe, kdyby tato touha Kristova, touha po usmíření, se neotvírala touze po míru a vzájemném usmíření celé lidské rodiny.

Když se po rozdělení jeden vzdá sebe /zapře/ proto, aby došlo k usmíření, ale druhý mu řekne: "Nic proti tobě nemám, ale mám všechno, a nevím, co bys mi mohl přinést", to je ponížení. To není žádné usmíření. Na jedné straně je odpuštění a na druhé je překážka, ne-li domýšlivost. Odmítnutí usmíření zasahuje do hloubky, znehybňuje.

Jak předpřipravovat usmíření? Tím, že začneš v sobě samém usmířovat to nejlepší z darů které Bůh vložil do křesťanského lidu během dvou tisíc let jeho putování. Chval Boha za tyto dary. Budeš je moci milovat a dojít až k tomu, že si je osvojiš. Na této cestě není nebezpečí, že se pro své staneš symbolem zrady, nebo zraníš duši rodiny, z níž jsi vyrostl¹⁵. A objevíš tyto dary, aby je naplnil:

Osvojit si to nejlepší z darů ortodoxních církví, znamená svěřit se radosti přítomnosti Vzkříšeného a Ducha Svátého¹⁶.

Osvojit si to nejlepší z darů církví vzniklých z reformace, to je dát důvěru Božím slovu, aby se ihned uskutečňovalo ve tvém osobním životě.¹⁷

Osvojit si to nejlepší z darů církve katolické, to je uvítat nenahraditelnou přítomnost Krista v Eucharistii, uvítat jí s odpuštěním, daným ze samotného zdroje usmíření¹⁸.

+ + +

Ano, Kristus tě předchází ke zdrojům své radosti, své důvěry, svého odpuštění. - A ty, předcházíš svítání.

Fevstaň. Vzkříšený prochází kolem tebe. Osвобоzuje cestu naděje. Přichází, aby ti nabídl, jak vyjít z protikladů samých. Připravuje lék pro trhliny a dává ti uskutečnit podobenství usmíření. Jdi. Hle, jsi kvasem důvěry pro blízké i daleké... a neočekávané se uskutečňuje.

V den 8. prosince 1981

POZNÁMKY

1/ Během roku 1981 nejen v Taizé a různých zemích Západu, ale během pěti cest na Východ /Československo, Polsko, NDR, Jugoslávie a o vánocích Varšava/ čerpal bratr Roger inspiraci pro napsání tohoto dopisu.

2/ V naší modlitbě záleží na tom co pociťujeme, a tím méně na nějakých stavech vytržení, ale na tom, že se Kristus modlí v nás a s námi /viz Ř 8;10, 11, 26, 34/.

- 3/ Žijeme-li toto očekávání Boha ve společenství, je jasné, že zpěv zůstává jedním z nejpodstatnějších vyjádření. Zpěvy, skládající se z krátké věty, dlouho opakované, podtrhují meditativní charakter modlitby. V několika málo slovech vyjadřují podstatnou zkušenost, kterou rozum rychle uchopí a celá bytost postupně zažívá. V odůvodněném přání vyjít vstříc sekularizovanému člověku se často farnosti domnívaly, že je třeba zesvětlit i jejich obřady. Ale jestliže se modlitba stává příliš rozumovou záležitostí, mizí soustředění a nezasahuje hloubky lidské bytosti. Dnes je také více než kdy jindy důležité snažit se učinit z každého kostela místo přijímající krásy a připomenout si, že je to Kristus, se kterým se zde setkáváme. Modlitba nemůže být horizontálním dialogem, kde domníváme se, že rozmlouváme s Bohem, přejeme si ve skutečnosti předávat jiným své vlastní myšlenky. Ve společné modlitbě stačí krátká čtení, jednoduché zpěvy, zvláště málo slov a jedna jediná dlouhá chvíle mlčení /ne více, aby se přešlo tíživosti takových sil/.
- 4/ Tato zmínka o "domu Nazaretském" nebo dále v textu o "domě Zacharově" neznámá, že by se vytvářely prvky pro nějaké hnutí. Tuto zmínku lze mít jenom ve jménu Evangelia. V tomto směru nám Panna Maria ukazuje gesto nabídnutí. Nechovávala si svého Syna jenom pro sebe, ale nabídla ho světu. Proto také chceme nabídnout Bohu to, co nám přechodně svěruje a nechceme organizovat do nějakého hnutí mladé, kteří přicházejí do Taizé. Spíše se snažíme spolu s nimi pochopit problémy místního společenství tam, kde žijí, spolu se všemi generacemi. V Taizé si nepřejeme být ničím jiným než místem modlitby, místem kontemplace, místem hledání základních zdrojů, aby ~~nikdo~~ bylo možno dát smysl svému životu, uvědomit si, že člověk se neuskutečňuje jinak než v přítomnosti Boží.
- 5/ Účast na daru pastorače, kterou má každý pokřtěný nelze zaměňovat se službou v Církvi. Zejistě, v sekularizovaném světě, kde se Církev stává čím dál tím více skrytou, příprava laiků se stává důležitější než kdy jindy. To však nic neubírá na velké potřebě a nutnosti povolání k službě v Církvi. Jeden naléhavý problém nemůže být povýšen na úkor jiného, nemá-li se nachat padnout celý jeden rozměr církevního života. V Taizé během setkání mladých mnozí pocítili volání k službě v Církvi. V průběhu celého tohoto roku ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~. mezi nabízenými možnostmi bude také možnost strávit 1 nebo 2 týdny v úvahách o podílu na srdci pastýře, uloženém v každém a v úvahách o mnohosti darů, které nepotřebují nic než uskutečnit, rozšířit se. Nezapomínejme, že dar inutice, uskutečňovaný v průběhu celého života, života naslouchání, umožňuje některým starším ženám a mužům porozumět téměř beze slov těm, kdo přicházejí, aby se jim světili.
- 6/ To, co je specifické pro křesťana je, že se obrací k tomu Živému, ke Kristu, umučenému na kříži, pohřbenému v hrobě, vzkříšenému a doprovázejícímu každého člověka až do konce jeho dnů.
- 7/ Pro současnou mentalitu je odpuštění často obtížné. Současná mentalita potřebuje vždy protivníka, potřebuje vědět kdo měl pravdu a kdo se mylil. Uznání vlastních chyb je považováno za ponížení.
- 8/ To, co se často říká o "domech" je pokračováním dopisů z posledních let, těch jejich částí, které se vyjadřovali k místním společenstvím, farnostem /dopisy z Itálie, Latinské Ameriky, Afriky/; jakkoliv bývají farnosti někdy křehké, zůstávají v celém světě místy schopnými obětí v opakovaných krizích. Přes

jejich strach a malou přizpůsobivost je na nás, abychom se účastnili jejich proměny. Jestliže se někteří v kostelech nudí, a nuča je duchovní utrpení, je možné na nich, aby vytrvali proto, aby farnosti poznali bohatou modlitbu a aby v lidském vyjádření liturgie byla odhalena Boží plnost.

9/ Viz Sirach 2; 1-6

10/ Jenom v hloubce se uskutečňuje mír a usmíření. Věřící nebo nevěřící k nim nedojdou, budou-li se držet na povrchu věcí. Pokud jde o usmíření křesťanům, může být uskutečněno jenom v hloubce, tam, kde se zakládá na skále, kterou je Kristus, ne na písku. Mladí z jedné země na Východě nepsali: "Cítíme, že v tom všem, co se událo, Ježíš může poslat svého Ducha a že to vše je přípravou nového jara církve." I ten, kdo nemá prostředky, kdo nemá žádné vnější možnosti, může udělat toto: v malých společenstvích, se svými bratry, s Marií a apoštoly se modlit v očekávání Ducha. V tom je naše povolání v této chvíli: modlit se, aby se lid Boží stal lidem kontemplativním. A jiní si na Východě připomínají Kristova slova: "Ale Vám, kteří mne posloucháte, pravím: milujte své nepřátele, dobře činite těm, kdo vás nenávidí, šhnejte těm, kdo vám zlořečí, modlete se za ty, kdo vás tupí." /Luk 6; 27-28/

11/ Viz Luk 19; 1-10

12/ Krátce před smrtí Ježíš žádal své učedníky, aby s ním bděli, ale oni usnuli /Mat 26;36-46/. Jeho pot byl jako krápně krve /Luk 22;44/. Modlil se za své. Nemodlil se za to, aby byli vyňati z lidského společenství, ale aby byli uchováni od zlého. Předvídal trhliny v lidstvu a přál si, aby mezi jeho učedníky byla táž jednota, jaká je mezi Ním a Otcem, modlil se za to, aby obcování mezi křesťany bylo tak viditelné, a tak průhledné, aby vedlo k Bohu /viz Jan 17/. Křesťané probouzejí druhé k Bohu svou existencí spíše než svými slovy. Skrze ducha jednoty, skrze to, co jsou, se Evangelium stává důvěryhodným v té míře, v jaké může lidský život zjevit Boží náheru.

13/ Rozdělení křesťanů do jednotlivých vyznání z nich často dělá bojovníky, "vlastence" svých vlastních vyznání, obránce jedné myšlenky. To platí i o nových rozděleních, které dělí nyní Tělo Kristovo. Evangelium je však plnost nesobectví, nevyzývá křesťany k tomu, aby hledaly své následovníky, ale aby se stali údý Těle Kristova.

14/ Je tomu ~~žák~~ rok, co "dopis z Itálie" vyzýval k usmíření bez odkladu, ale neříkal jak. Tento dopis ukazuje jednu cestu, cestu anticipování usmíření v sobě samém.

15/ Ani Kristus sám nechtěl zrušit to nejlepší, co jeho lid měl, Starý Zákon, chtěl ho naplnit /Mt 5; 17/. Nezapomínejme, že většina křesťanů je již jedna skrze jeden křest. A není dále významné moci uvažovat o tom, že má-li církev, Tělo Kristovo, viditelné kontury, je současně vytvářena soustřednými, stále většími kruhy?

16/ V ortodoxních církvích přítomnost vzkříšeného, přítomnost Ducha Svatého, se vyjadřuje zvláště v liturgii, natolik že i nevěřící sami docházejí k tomu, že jí tam vnímají. Liturgie přivádí vzkříšeného zcela blízko každodennímu životu. Právě z toho tak často ve svých dějinách čerpaly ortodoxní církve odvahy jít ve věrnosti až do krajnosti lásky.

- 17/ Bible prohnětla, zpracovala křesťana protestanta do největší hloubky jeho duše. Jedno slovo Boží, nechápané izolovaně, ale umístěné v celku Písma, určuje osobní nasazení. Tato láska k Písmu dala zrodit se mystikům protestantismu 17. a 18. století, spisovatelům a básníkům. Táž láska inspirovala v Johanu Sebastianu Bachovi jeho nejkrásnější hudební výtvoxy, které se zpívají a v celém světě. V protestantismu se rozvinula spontánní modlitba, vycházející z meditace Písma, modlitba která vychází ze srdce a vyjadřuje se v přímlově za druhého ve vzdávání díky Bohu. Je pokladem Evangelia. - Pokud jde o anglikánskou církev, oživovanou touž Láskou ke Slovu, snažila se jí po celou dobu své existence žít v pončení svých kořenů do tradice, která předcházela Reformaci.
- 18/ Církev katolická je především církví Eucharistie. Intimně spojena s církví, Eucharistie otvírá pro lásku k tomuto jedinečnému obcování, které je církev a napomáhá i mystickému vidění člověka a církve. Pro katolickou církev je Eucharistie zárojek jednoty v téže víře. Z toho vychází pastorační snaha, aby hledání smíření mezi křesťany nevedlo k "zerování" rozdílů a relativizaci základů víry. Eucharistie je přijímána po celý život v duchu chudoby s zkroušeností srdce, s duší dítěte. A svátost smíření je zde, aby přinášela osobní jistotu odpuštění. Je pravda, že někteří s velkou vážností často vyzbívají své hříchy, neboť je pro ně nezbytné žít z tohoto viditelného znamení, které vymazává vše minulé. Jiní, se stejnou vážností tak činí méně častěji s vědomím, že Bůh je uchovává ve svém odpuštění.